

Затверджено

рішенням спостережної ради

кредитної спілки "Хосен"

протокол № 1 від

" 18 " травня 2013 року

Голова спостережної ради

 Шевець Д.Б.

ПОЛОЖЕННЯ

про фінансові послуги кредитної спілки "Хосен" (нова редакція)

1. Загальні положення.

1.1. Відповідно до Законів України "Про кредитні спілки", "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг", "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму", свого Статуту та, за необхідності, наявності відповідних Ліцензій кредитна спілка надає наступні види фінансових послуг :

- 1) залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки;
- 2) надання кредитів членам кредитної спілки за рахунок власних коштів та/або внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки;
- 3) надання кредитів членам кредитної спілки за рахунок залучених коштів, крім внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки;

1.2. При наданні фінансових послуг кредитна спілка здійснює передбачені законодавством процедури щодо фінансового моніторингу по виявленню фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу та інших фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, отриманих незаконним шляхом чи спрямованих на фінансування тероризму.

1.3. Кредитна спілка надає фінансові послуги зазначені у п. 1.1. цього Положення, у відповідності до вимог чинного законодавства України.

1.4. Кредитна спілка здійснює надання фінансових послуг, зазначених у п. 1.1. цього Положення, на підставі відповідних договорів, які повинні містити:

- 1) назву, номер і дату договору;
- 2) назву, місцезнаходження (адресу) та реквізити кредитної спілки;
- 3) прізвище, ім'я і по батькові фізичної особи, яка отримує фінансові послуги, та її адресу(місце проживання);
- 4) найменування фінансової операції;
- 5) розмір фінансового активу, зазначений у грошовому виразі, строки його внесення та умови взаєморозрахунків;
- 6) строк дії договору;
- 7) умови, які не суперечать одна одній та не містять положень з неоднозначним трактуванням;
- 8) положення про необхідність підписання додаткового договору в разі зміни умов цього договору;
- 9) положення про умови дострокового розірвання договору та порядок здійснення розрахунків;
- 10) положення про необхідність письмового повідомлення сторін договору щодо зміни свого місцезнаходження (адреси) однією із сторін;
- 11) порядок зміни і припинення дії договору;
- 12) права та обов'язки сторін, відповідальність сторін за невиконання або неналежне виконання умов договору;

13) підтвердження, що інформація, зазначена в частині другій статті 12 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», надана члену кредитної спілки;

14) орієнтовну сукупну вартість кредиту(в процентному значенні та грошовому виразі) з урахуванням відсоткової ставки за кредитом та вартість всіх послуг (реєстратора, нотаріуса, страховика, оцінювача тощо), пов'язаних з одержанням кредиту та укладанням договору про надання кредиту;

15) тип відсоткової ставки;

16) річну відсоткову ставку за кредитом;

17) дату видачі кредиту або якщо кредит видаватиметься частинами, дату і суми надання таких частин кредиту;

18) інші умови за згодою сторін;

19) підписи сторін.

Зміст договору про надання кредитною спілкою фінансових послуг повинен відповідати предмету цього договору.

1.5. Положення, що регламентують надання кредитною спілкою фінансових послуг, та договори про надання фінансових послуг повинні відповідати вимогам Цивільного кодексу України, статті 6 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», статтям 11 та 18 Закону України «Про захист прав споживачів», Ліцензійних умов провадження діяльності кредитних спілок з надання фінансових послуг, затверджених розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 02.12.2003 р. № 146.

1.6. Договори про надання фінансових послуг підлягають зберіганню протягом 5 (п'яти) років після виконання взаємних зобов'язань.

2. Залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

2.1. Загальні питання здійснення діяльності по залученню внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

2.1.1. У цьому Положенні терміни щодо залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки застосовуються в такому значенні:

Внесок (вклад) на депозитний рахунок – грошові кошти в готівковій або в безготівковій формі, внесені до кредитної спілки її членами на договірних умовах, на визначений строк або на вимогу та під процент на умовах видачі на першу вимогу або повернення зі спливом встановленого договором строку;

Внесок (вклад) на депозитний рахунок до запитання – грошові кошти в готівковій та безготівковій формі, унесені до кредитної спілки її членом на договірних умовах, на визначений строк та під процент із зобов'язанням їх повернення на першу вимогу та/або з правом отримання частини вкладу протягом дії договору ;

Депозитні операції кредитної спілки – операції, які здійснюються із внеском (вкладом) та включають залучення та виплату внесків (вкладів), нарахування та виплату процентів за внесками (вкладами), що підлягають обов'язковій фіксації в комплексній інформаційній системі кредитної спілки ;

Строковий внесок (вклад) на депозитний рахунок – грошові кошти в готівковій та безготівковій формі, унесені до кредитної спілки її членом на договірних умовах, на визначений строк та під процент із зобов'язанням їх повернення зі спливом встановленого договором строку.

Інші поняття, які вживаються в цьому Положенні щодо здійснення депозитних операцій кредитної спілки, застосовуються у значеннях згідно із законодавством України, що регулює діяльність кредитних спілок

2.1.2. Внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, а також, нарахована на такі внески (вклади) плата (проценти) належать членам кредитної спілки на праві приватної власності.

2.1.3. Внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, а також, нарахована на такі внески (вклади) плата (проценти) обліковуються окремо та належать до зобов'язань кредитної спілки.

2.1.4. Кожний член кредитної спілки має право одержати належні йому внески (вклади) на депозитні рахунки, а також, нараховану на такі внески (вклади) плату (проценти) в порядку та строки, які визначені укладеними з членом кредитної спілки договорами.

2.1.5. Кредитна спілка оприлюднює умови укладання депозитних договорів шляхом розміщення витягів з положень про фінансове управління та про фінансові послуги в загальнодоступному для членів кредитної спілки місці в приміщенні кредитної спілки;

2.1.6. Кредитна спілка веде облік укладених договорів про залучення внесків (вкладів) на депозитні рахунки з дотриманням вимог встановлених Правилами здійснення депозитних операцій.

2.2. Умови залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

2.2.1. Кредитна спілка залучає наступні види внесків (вкладів) на депозитні рахунки.

1) внесок (вклад) члена кредитної спілки на депозитний рахунок до запитання ;

2) внесок (вклад) члена кредитної спілки на депозитний рахунок на строк;

2.2.2. В кредитній спілці встановлюються наступні особливості здійснення депозитних операцій, включаючи:

2.2.2.1. щодо мінімального та максимального строків дії договорів за окремими видами внесків (вкладів) на депозитні рахунки, які є строковими, на строк:

1) від 1 до 3 місяців (включно);

2) від 3 до 12 місяців (включно);

3) від 12 до 24 місяців (включно).

Для внесків (вкладів) до запитання на строк:

1) від 1 до 2 місяців (включно).

2.2.2.2. щодо мінімального та максимального розміру вкладень за окремими видами внесків (вкладів) на депозитний рахунок:

1) від 1000 гривень (одної тисячі) гривень до 50 000 гривень (п'ятдесяти тисяч) гривень для будь-якого виду внеску (вкладу) на депозитний рахунок за умови дотримання вимоги про те, що на початок кожного робочого дня зобов'язання кредитної спілки перед одним своїм членом

не повинні бути більше 10 відсотків від загальних зобов'язань кредитної спілки.

2.2.2.3. щодо способу виплати процентів:

1) з виплатою процентів щомісячно;

2) з виплатою процентів в кінці дії договору.

2.2.2.4. щодо режиму довнесення суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок протягом дії договору:

1) без права довнесення частини суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок.

2.2.2.5. щодо режиму зняття частини суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок протягом дії договору:

1) без права зняття частини суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок.

2.2.2.6. щодо можливості капіталізації:

1) без можливості капіталізації - нараховані проценти не приєднуються до внеску (вкладу) на депозитний рахунок ;

2.2.2.7. щодо порядку та термінів повернення окремих видів зворотних внесків (вкладів) на вимогу члена кредитної спілки:

1) у разі отримання від члена кредитної спілки першої письмової вимоги про дострокове повернення будь-якого виду внеску (вкладу) або його частини, відповідний договір про залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок розривається за ініціативою члена кредитної спілки. Кредитна спілка повертає внесок (вклад) на депозитний рахунок та здійснює всі необхідні розрахунки щодо сплати члену кредитної спілки належних процентів. При цьому, відповідна перша письмова вимога члена кредитної спілки має бути надана не пізніше, ніж за 30 днів до дати дострокового розірвання договору, яка зазначається членом кредитної спілки у першій письмовій вимозі;

2) за першою письмовою вимогою з боку члена кредитної спілки кредитна спілка повертає внесок (вклад) на депозитний рахунок та здійснює всі необхідні розрахунки щодо сплати належних процентів. У разі закінчення строку дії договору про залучення будь-якого виду внеску (вкладу) на депозитний рахунок в день визначений договором залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок в якості закінчення строку внеску (вкладу).

3) кредитна спілка повертає внески (вклади) на депозитні рахунки до запитання та здійснює всі необхідні розрахунки щодо сплати належних процентів в день отримання від члена кредитної спілки письмової вимоги з цього приводу. Повернення здійснюється в обсязі всієї суми або частини внеску (вкладу) на депозитний рахунок до запитання, про що має бути зазначено у відповідній письмовій вимозі члена кредитної спілки;

2.2.2.8. щодо можливості застосування в договорах по внесках (вкладах) на депозитні рахунки змінних процентів:

1) У разі дострокового повернення внесків (вкладів) на депозитні рахунки, які є строковими, на вимогу члена кредитної спілки кредитна спілка здійснює перерахунок суми нарахованих процентів на такі внески (вклади) на депозитні рахунки за ставкою, що встановлена у спілці за внесками (вкладами) на депозитний рахунок до запитання станом на дату повернення внеску (вкладу) на депозитний рахунок за фактичний строк користування внеском (вкладом).

2) Якщо член кредитної спілки не вимагає повернення суми строкового внеску (вкладу) у зв'язку із закінченням строку, встановленого договором залучення внеску (вкладу), або повернення суми внеску (вкладу), унесеного на інших умовах повернення, то після настання визначеного договором строку договір вважається продовженим на умовах, що діяли на момент укладання договору.

3) Встановлений договором розмір процентів на строковий внесок (вклад) та внесок (вклад) до запитання не може бути односторонньо зменшений кредитною спілкою, якщо інше не встановлено законом.

4) В разі зміни кон'юнктури ринку грошових ресурсів, зміни законодавства, що регулює відносини кредитної спілки та члена кредитної спілки, прийняття компетентними державними органами актів чи рішень, що так чи інакше впливають на виконання кредитною спілкою умов договорів залучення строкових внесків (вкладів) на депозитні рахунки, кредитна спілка може ініціювати зміну процентної ставки встановленої договором залучення строкового внеску (вкладу) на депозитний рахунок. В такому випадку кредитна спілка надсилає члену кредитної спілки, з яким укладено відповідний договір, письмову пропозицію із зазначенням запропонованої зміни процентної ставки рекомендованим листом з повідомленням про вручення. Якщо член кредитної спілки, з яким укладено договір залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок, погоджується із запропонованими змінами, він зобов'язаний повідомити про це кредитну спілку та підписати додатковий договір до діючого договору залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок протягом 10 робочих днів з моменту одержання відповідного листа. Зазначені зміни набирають чинності з моменту підписання такого додаткового договору. Якщо член кредитної спілки, з яким укладено договір залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок протягом 10 робочих днів з моменту одержання листа не підписав відповідний додатковий договір, пропозиція вважається не прийнятою. В такому випадку починаючи з 11 робочого дня після одержання членом кредитної спілки вищезазначеного листа договір залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок розривається і члену кредитної спілки повертається внесений ним внесок (вклад) на депозитний рахунок та сплачуються належні проценти, виходячи з процентної ставки, вказаної в такому договорі за фактичний строк користування строковим внеском (вкладом) на депозитний рахунок.

Кредитна спілка самостійно визначає розмір процентів (плати), які нараховуються на внески (вклади) членів кредитної спілки. Визначення розміру процентної ставки, яка нараховується для окремих видів внесків (вкладів) на депозитні рахунки зазначені в п.2.2.1. цього Положення, відбувається з урахуванням особливостей, встановлених в п. 2.2.2. цього Положення, та за наступними критеріями – строку дії договору, способу виплати процентів, виходячи з потреб членства, ринкових тенденцій та попереднього досвіду залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки за умови, що обсяги процентних витрат залишатимуться на рівні, який забезпечує беззбиткову діяльність кредитної спілки.

Розмір плати (процентів) затверджується рішенням спостережної ради кредитної спілки.

2.2.2.9. щодо питомої ваги внесків (вкладів) на депозитні рахунки в загальній сумі таких внесків (вкладів) за строками їх внесення:

Залучення внесків (вкладів) на депозитні рахунки здійснюється за умови, що питома вага внесків (вкладів) на депозитні рахунки в загальній сумі таких внесків (вкладів) за строками їх внесення відповідно становитиме в межах від 0% до 20 % для внесків (вкладів) на депозитний рахунок на строк від 1 до 3 місяців (включно), від 0% до 15 % для внесків (вкладів) на депозитний рахунок на строк від 3 до 12 місяців (включно), від 0% до 65 % для внесків (вкладів) на депозитний рахунок на строк від 12 до 24 місяців (включно). При цьому, для строкових внесків (вкладів) на депозитні рахунки допускається взаємопов'язане коливання зазначених у цьому абзаці показників в межах 25% питомої ваги внесків (вкладів) на депозитні рахунки в загальній сумі таких внесків (вкладів) за строками їх внесення. Також, допускається відхилення від встановлених в цьому абзаці показників з метою виконання вимог щодо дотримання фінансових нормативів діяльності, затверджених законодавством.

2.3. Договірне регулювання депозитних операцій. Порядок залучення та повернення кредитною спілкою внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, порядок нарахування та сплати процентів за депозитними договорами.

2.3.1. Договір залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок укладається на умовах видачі внеску (вкладу) на першу вимогу (внесок (вклад) до запитання) або на умовах повернення внеску (вкладу) зі спливом встановленого договором строку (строковий внесок (вклад)) з урахуванням Ліцензійних умов провадження діяльності кредитних спілок з надання фінансових послуг, затверджених розпорядженням Держфінпослуг від 02.12.2003 року № 146, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 25.12.2003 року за № 1225/8546.

Для розміщення внеску (вкладу) на депозитний рахунок у кредитній спілці член кредитної спілки подає до правління кредитної спілки письмову заяву. Правління кредитної спілки розглядає заяву та приймає рішення про залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок або відмову в залученні, в строк три робочі дні з дня надходження заяви до кредитної спілки.

2.3.2. Договір на залучення внеску (вкладу) на депозитні рахунки укладається в письмовій формі.

У договорі на залучення внеску (вкладу) повинні міститись права та зобов'язання сторін договору відповідно до вимог Цивільного кодексу України, статті 6 Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг", статті 11 Закону України "Про захист прав споживачів", Ліцензійних умов провадження діяльності кредитних спілок з надання фінансових послуг, затверджених розпорядженням Держфінпослуг від 02.12.2003 № 146, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 25.12.2003 за № 1225/8546, п. 1.4. цього Положення та мають бути підписані сторонами договору або уповноваженими ними особами.

Договір про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок окрім вимог, визначених п. 1.4. цього Положення повинен містити порядок нарахування та виплати процентів (методи нарахування процентів, періодичність виплати процентів та форму розрахунку тощо), у тому числі при достроковому розірванні договору.

Договором залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок може бути передбачено внесення грошових коштів на інших умовах їх повернення. Умови цього договору не можуть суперечити законодавству України.

Сума внеску (вкладу), строки дії договору, умови залучення та повернення внеску (вкладу), а також нараховані на такі внески проценти (плата) визначаються між кредитною спілкою та членом кредитної спілки на договірних умовах.

Умови дострокового припинення дії договору про залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок визначаються договором.

Примірні договори щодо залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки затверджуються рішенням спостережної ради кредитної спілки, та є додатками № 1,2 до цього Положення.

2.3.3 Кредитна спілка забезпечує прийом внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, проведення з цього приводу розрахунків, консультацій та надання необхідної інформації протягом часу, визначеного внутрішнім розпорядком.

Підтвердженням залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки є укладені в письмовій формі договори, первинні бухгалтерські документи, оформлені згідно вимог законодавства України, та належним чином зафіксована в комплексній інформаційній системі кредитної спілки інформація про депозитну операцію.

Один примірник договору про залучення внеску (вкладу) зберігається в кредитній спілці, другий примірник договору про залучення внеску (вкладу) кредитною спілкою зобов'язана надати члену кредитної спілки (або уповноваженій ним особі), який підписав цей договір.

2.3.4. Кредитна спілка веде облік внесків (вкладів) з урахуванням строків, виплати процентів, визначених у депозитних договорах, за такими видами договорів залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок:

- 1) внесок (вклад) члена кредитної спілки на депозитний рахунок до запитання;
- 2) внесок (вклад) члена кредитної спілки на депозитний рахунок на строк;

2.3.5. У разі наявності внеску (вкладу) на депозитний рахунок при отриманні кредиту кредитна спілка може прийняти такий внесок (вклад) для забезпечення виконання зобов'язань за кредитним договором та не повертати його протягом строку дії кредитного договору в сумі невиконаних зобов'язань членом кредитної спілки, якщо це передбачено кредитним договором або договором про залучення внеску (вкладу) на депозитні рахунки та договором застави майнових прав, який укладається між кредитною спілкою та членом кредитної спілки – власником внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок.

2.3.6. Нарахування процентів визначається умовами договору про залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок. Кредитна спілка здійснює нарахування плати (процентів) на внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки на підставі відповідних договорів з дотриманням вимог Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку (далі – НП(С)БО) в останній день кожного місяця та в день, визначений умовами укладеного з членом кредитної спілки договору. Нарахування процентів за договором про залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок відбувається відповідно до порядку, встановленого договором, а саме: за фактичну кількість днів користування кредитною спілкою сумою вкладу і починається з наступного дня після отримання кредитною спілкою суми внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок, а припиняється в день остаточного розрахунку за внеском (вкладом). Для цілей розрахунку процентів за внесками (вкладами) членів кредитної спілки на депозитні рахунки використовується календарний рік. Кількість днів у році приймається за 365 (366).

2.3.7. Відповідно до частини першої п. 3.1. „ Правил здійснення депозитних операцій для кредитних спілок ”, затверджених Розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України № 821 від 30.12.2011 року, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 10 лютого 2012 року за № 211/20524, кредитна спілка повертає внески (вклади) та сплачує нараховані проценти у строки, що визначені умовами договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитні рахунки між членом кредитної спілки (вкладником) і кредитною спілкою.

У разі отримання кредитною спілкою письмової вимоги члена кредитної спілки про повернення внеску (вкладу) або його частини кредитна спілка зобов'язана:

прийняти письмову вимогу шляхом проставлення на ній: дати отримання, підпису уповноваженої особи, прізвища, імені та по батькові уповноваженої особи і відбитка печатки кредитної спілки;

зареєструвати письмову вимогу члена кредитної спілки з дотриманням наступних вимог:

- всі документи, що надходять до спілки приймаються до обробки централізовано особою, відповідальною за ведення діловодства. Первинна обробка документів включає перевірку правильності доставки, адресування, оформлення і цілісності упаковки, її розкриття, перевірку наявності вкладень та їх відповідність опису;
- неправильно оформлені (не підписані, незасвідчені), пошкоджені або надіслані не за адресою документи повертаються відправнику або пересилаються адресатові;
- усі пропозиції, заяви і скарги громадян (членів кредитної спілки), що надійшли, повинні прийматися централізовано особою, відповідальною за ведення діловодства, та реєструватися в день їх надходження в журналі вхідної кореспонденції. Конверти (вирізки з них) зберігаються разом з пропозицією, заявою, скаргою;
- всі документи, що надійшли до кредитної спілки, підлягають обов'язковому попередньому розгляду. Попередній розгляд документів здійснюється особою, відповідальною за ведення діловодства;
- реєстрація документів проводиться з метою забезпечення їхнього обліку, контролю за виконанням і оперативним використанням наявної в документах інформації;
- реєстрації підлягають документи, що потребують обліку, виконання і використання з довідковою метою (розпорядчі, планові, звітні, обліково-статистичні, бухгалтерські, фінансові тощо), як ті, що створюються і використовуються в спілці, так і ті, що надходять від інших установ і громадян;
- основним принципом реєстрації документів є однократність;
- реєстрація документа здійснюється шляхом присвоєння йому єдиного реєстраційного номера (порядкового номера надходження протягом календарного року) та внесення запису в журнал вхідної кореспонденції. Додатки до документів окремо не реєструються.

виконати вимогу відповідно до умов договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок.

За умови неможливості виконання кредитною спілкою вимоги члена кредитної спілки про повернення внеску (вкладу) або його частини, кредитна спілка додатково до вимог абзацу першого цього пункту зобов'язана видати вкладникові письмове повідомлення про невиконання (неналежне виконання) цієї вимоги із зазначенням: причини, дати видачі повідомлення, підпису уповноваженої особи, прізвища, імені та по батькові уповноваженої особи і відбитка печатки кредитної спілки.

2.3.8. Кредитна спілка виплачує члену кредитної спілки, з яким укладено відповідний договір, проценти на суму внеску (вкладу) в розмірі, який встановлюється в договорі про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок. Проценти на внесок

(вклад) виплачуються члену кредитної спілки на його вимогу відповідно до умов договору про залучення внеску (вкладу).

2.3.9. Кредитна спілка оприлюднює умови укладення депозитних договорів шляхом розміщення витягів з положень про фінансове управління та про фінансові послуги в загальнодоступному для членів кредитної спілки місці в приміщенні кредитної спілки.

3. Надання кредитів членам кредитної спілки.

3.1. Загальні питання здійснення діяльності по наданню кредитів членам кредитної спілки.

Кредитом наданим члену кредитної спілки є грошові кошти надані кредитною спілою члену кредитної спілки (позичальникові) у готівковій або безготівковій формі під процент, у розмірі та на умовах, встановлених кредитним договором з дотриманням вимоги повернення коштів та сплати процентів у визначені кредитним договором строки.

3.2. Умови надання кредитів членам кредитної спілки.

3.2.1. Кредитна спілка надає членам кредитної спілки наступні види кредитів.

За строком користування з укладанням на відповідний термін:

- 1) кредити зі строком до 3 місяців включно;
- 2) кредити зі строком від 3 до 12 місяців включно;
- 3) кредити зі строком понад 12 місяців.

За цільовим призначенням:

- 1) комерційні кредити;
- 2) кредити, надані на ведення фермерських господарств;
- 3) кредити, надані на ведення особистих селянських господарств;
- 4) кредити, надані на придбання, будівництво, ремонт та реконструкцію нерухомого майна;
- 5) споживчі кредити, у тому числі:
 - придбання автотранспорту;
 - придбання аудіо-, відео-, побутової техніки та комп'ютерів;
 - інші потреби

За порядком видачі:

- 1) кредит видається однією сумою;
- 2) кредитна лінія.

За типом процентної ставки:

- 1) фіксована;

За режимами сплати процентів і основної суми кредиту:

- 1) кредит зі сплатою процентів і основної суми кредиту в кінці строку дії кредитного договору;
- 2) кредит з періодичною сплатою процентів і сплатою основної суми кредиту в кінці строку дії кредитного договору;
- 3) кредит з періодичною сплатою процентів і періодичною сплатою рівних часток основної суми кредиту, які розраховуються шляхом ділення загальної суми наданого кредиту на кількість періодів користування кредитом. При цьому, нарахування і сплата процентів проводиться на залишок заборгованості за кредитом;

За видами забезпечення виконання зобов'язань за кредитними договорами:

- 1) застава;
- 2) порука;
- 3) інші види забезпечення не заборонені законодавством.

Виходячи із зазначених вище критеріїв кредитна спілка надає кредити членам кредитної спілки за видами, встановленими окремим рішенням Спостережної ради.

За рішенням Спостережної ради для певних видів кредитів обов'язковою умовою щодо їх надання може бути передбачена наявність у члена кредитної спілки - позичальника встановленої суми внесків визначених видів.

3.2.2. Рішенням спостережної ради з дотриманням обмежень визначених законодавством можуть встановлюватися максимальна/мінімальна можлива сума кредитів, що надаються членам кредитної спілки.

3.2.3. Визначення розміру процентної ставки, яка встановлюється для окремих видів кредитів, визначених п.п. 3.2.1. цього Положення, відбувається за наступними критеріями – виходячи з потреб членства, ринкових тенденцій, кредитного ризику (рівня ризику кредиту), наданого забезпечення, попиту і пропозицій, які склалися на кредитному ринку, строку користування кредитом, розміру облікової ставки НБУ та попереднього досвіду надання кредитів членам кредитної спілки за умови збереження доходності на рівні, який забезпечує беззбиткову кредитної спілки.

Процентна ставка за кредитом є фіксованою .

3.2.3.1. Фіксована процентна ставка є незмінною протягом усього строку кредитного договору. Встановлений договором розмір фіксованої процентної ставки не може бути збільшено кредитною спілкою в односторонньому порядку. Умова договору щодо права кредитної спілки змінювати розмір фіксованої процентної ставки в односторонньому порядку є нікчемною.

Розмір фіксованої процентної ставки для окремих видів кредитів встановлюється спостережною радою кредитної спілки.

3.3. Порядок надання кредитів членам кредитної спілки.

3.3.1 Кредитний договір крім вимог, визначених п. 1.4. цього Положення повинен містити положення про :

- 1) порядок нарахування та сплати процентів (методи нарахування процентів, періодичність сплати процентів та форму розрахунку, інше);
- 2) інформацію про забезпечення кредиту;
- 3) графік повернення основної суми кредиту та погашення процентів за ним;
- 4) строк протягом якого кредитна спілка зобов'язана надати кредит позичальнику;
- 5) детальний розпис сукупної вартості кредиту для споживача (у процентному значенні та грошовому виразі) з урахуванням відсоткової ставки за кредитом та вартості всіх послуг (реєстратора, нотаріуса, страховика, оцінювача тощо), пов'язаних з одержанням, обслуговуванням, погашенням кредиту та укладенням договору про надання споживчого кредиту;

Примірні кредитні договори затверджуються рішенням спостережної ради кредитної спілки та є додатком № 3 до цього Положення.

Заява про надання кредиту повинна містити інформацію про особу позичальника, місце проживання, номери телефонів, місце роботи, інформацію про щомісячні доходи позичальника та членів його родини, інформацію про щомісячні витрати позичальника та його родини, інформацію щодо кредиту, а саме сума кредиту, термін користування кредитом, розмір щомісячних внесків по кредиту, призначення кредиту, запропоноване забезпечення, інформацію про досвід отримання кредитів в минулому тощо.

3.3.2. Кредитні договори та договори забезпечення повинні бути укладені в письмовій формі, відповідно до вимог цивільного законодавства України. Недійсність договору забезпечення не тягне за собою недійсності основного зобов'язання – кредитного договору.

3.3.3. Кредитна спілка здійснює нарахування процентів за користування кредитами на підставі кредитних договорів з дотриманням вимог НП(С)БО в останній день кожного місяця та в день, визначений умовами укладеного з членом кредитної спілки договору. Нарухування процентів за договорами кредиту відбувається за кожний фактичний строк користування кредитом і починається з наступного дня після отримання членом кредитної спілки суми кредиту, а припиняється в день остаточного розрахунку за кредитом. Для цілей розрахунку процентів за кредитом використовується календарний рік (365/366 днів).

3.3.4. Оцінка платоспроможності позичальника включає в себе аналіз:

- документів, перелік яких, встановлений рішенням спостережної ради кредитної спілки для отримання кредиту;
- інформації про позичальника та його поручителів.

3.3.5. Оцінка платоспроможності позичальника здійснюється на підставі документів, що надаються позичальником, документів, що складаються працівниками кредитної спілки, які проводять оцінку платоспроможності позичальника, а також, на підставі інформації, яка отримана від позичальника та з інших джерел.

Для проведення оцінки платоспроможності позичальник надає до кредитної спілки копії та оригінали наступних документів з дотриманням наступних вимог до їх змісту:

- заяву про надання кредиту (повинна містити суму кредиту, необхідну члену кредитної спілки, строк такого кредиту та його цільове призначення);

- паспорт або документ, що його заміняє (паспорт повинен відповідати вимогам Положення про паспорт громадянина України, затвердженого Постановою ВР України від 02.09.1993 р. №3423-ХІІ; документи, що його заміняють повинні відповідати по формі та змісту відповідним нормативно-правовим актам України);
- довідку про присвоєння реєстраційного номеру облікової картки платника податків (довідка про присвоєння реєстраційного номеру облікової картки платника податків повинна відповідати Положенню про реєстрацію фізичних осіб у Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків, що затверджене Наказом ДПА від 17.12.2010 р. № 954);
- документ, що підтверджує отримані членом кредитної спілки доходи (такими документами вважається - довідка про заробітну плату за останні 6 місяців та/або декларація про доходи фізичної особи та/або звіт суб'єкта підприємницької діяльності за останні 2 квартали тощо);
- у випадку розгляду сукупного сімейного доходу - документи, що підтверджують отримані доходи членами родини (такими документами вважається - довідка про заробітну плату за останні 6 місяців та/або декларація про доходи фізичної особи та/або звіт суб'єкта підприємницької діяльності за останні 2 квартали тощо);
- у випадку, якщо член кредитної спілки одружений та кредитний договір виходить за межі дрібного побутового (ст. 65 Сімейного кодексу України та ст.31 Цивільного кодексу України) - згода другого з подружжя на укладання кредитного договору та окремих договорів забезпечення кредиту у разі їх наявності (зазначена згода має бути надана в довільній письмовій формі, написана та підписана особисто другим з подружжя, із зазначенням суми, строку та цільового призначення кредиту).

Довідка про заробітну плату за останні 6 місяців, декларація про доходи фізичної особи, звіт суб'єкта підприємницької діяльності за останні 2 квартали формою та змістом повинні відповідати вимогам, встановленими до таких документів відповідними нормативно-правовими актами України.

При наданні комерційних кредитів позичальник, крім документів зазначених в абзаці 2 його пункту, надає кредитній спілці належним чином завірені копії та оригінали документів (для огляду), що підтверджують реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності; довідку з ЄДРПОУ; документи, що підтверджують реєстрацію платника податків та внесків в Пенсійний фонд, фонди соціального страхування; наявні ліцензії, дозволи, фінансову та/або іншу звітність, тощо. Завірені копії документів додаються до заяви на отримання кредиту. Всі документи за формою та змістом повинні відповідати вимогам, встановленими до таких документів відповідними нормативно-правовими актами України.

При наданні кредитів фермерським господарствам та приватним підприємствам, які знаходяться у власності члена кредитної спілки, член кредитної спілки, крім зазначених в абзаці 2 цього пункту документів, надає кредитній спілці належним чином завірені копії та оригінали документів (для огляду), що підтверджують державну реєстрацію такого фермерського господарства чи приватного підприємства; довідку з ЄДРПОУ; документи, що підтверджують реєстрацію платника податків; довідку про відсутність заборгованості по сплаті обов'язкових платежів та зборів; наявні ліцензії та дозволи; податкову та фінансову звітність за останні 12 місяців тощо. Завірені копії документів додаються до заяви на отримання кредиту. Всі документи за формою та змістом повинні відповідати вимогам, встановленими до таких документів відповідними нормативно-правовими актами України.

За рішенням спостережної ради перелік документів, необхідний для проведення аналізу платоспроможності позичальника може бути змінений. У випадку недостатності інформації в наданих документах для прийняття рішення про надання кредиту кредитна спілка має право вимагати від позичальника надання й інших документів крім перелічених вище та визначених рішенням спостережної ради.

Оцінка платоспроможності поручителя здійснюється на підставі документів, що надаються поручителем, документів, що складаються працівниками кредитної спілки, які проводять оцінку платоспроможності поручителя а також, на підставі інформації, яка отримана від поручителя та з інших джерел.

Для проведення оцінки платоспроможності поручитель надає до кредитної спілки копії та оригінали наступних документів з дотриманням наступних вимог до їх змісту:

- поручитель заповнює та підписує договір поруки;
- паспорт або документ, що його заміняє (паспорт повинен відповідати вимогам Положення про паспорт громадянина України, затвердженого Постановою ВР України від 02.09.1993 р.

№3423-ХІІ; документи, що його замінюють повинні відповідати по формі та змісту відповідним нормативно-правовим актам України);

- довідку про присвоєння реєстраційного номеру облікової картки платника податків (довідка про присвоєння реєстраційного номеру облікової картки платника податків повинна відповідати Положенню про реєстрацію фізичних осіб у Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків, що затверджене Наказом ДПА від 17.12.2010 р. № 954);

- документ, що підтверджує отримані членом кредитної спілки доходи (такими документами вважається - довідка про заробітну плату за останні 6 місяців та/або декларація про доходи фізичної особи та/або звіт суб'єкта підприємницької діяльності за останні 2 квартали тощо);

3.3.6. Окремим рішенням спостережної ради, встановлюються критерії, яким повинен відповідати заявник для отримання кредиту відповідно до встановлених підвидів кредитів, що надаються членам кредитної спілки.

За результатами розгляду поданих документів, інспектор кредитний, надає кредитному комітету свої рекомендації по задоволенню чи відхиленню заяви члена кредитної спілки.

3.3.7. Всі документи позичальника та поручителів і висновок інспектора кредитного розглядаються на засіданні кредитного комітету, з урахуванням наступного:

- Засідання кредитного комітету є правомочним, якщо на ньому присутні більше половини його членів та за умови обов'язкової участі голови правління або його заступника у разі відсутності голови правління, з наступним підписанням заступником голови правління відповідних кредитних договорів, рішення за якими було прийнято під час відсутності голови правління. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні членів кредитного комітету і голова правління не голосував проти цього рішення.

- Прийняте кредитним комітетом рішення про надання кредиту є підставою набуття головою правління чи уповноваженою головою правління особою, що діє на підставі підписаної головою правління довіреності, права укласти кредитний договір (договір кредитної лінії) з членом кредитної спілки, якому кредитний комітет вирішив надати кредит.

- Наявність конфлікту інтересів у діяльності членів кредитного комітету ідентифікується за наступними критеріями:

- 1) отримання членом кредитного комітету (його близькими родичами, установами та підприємствами, в яких він, його близькі родичі або підприємство, яким вони володіють, мають діловий інтерес – (далі – “пов'язані особи”)) користі за результатами рішень кредитного комітету, які безпосередньо і окремо стосуються цього члена або пов'язаних з ним осіб;

- 2) існування у члена кредитного комітету будь-якої прямої чи опосередкованої особистої зацікавленості майнового або немайнового характеру, яка може вплинути на об'єктивне рішення кредитного комітету.

- У разі ідентифікації конфлікту інтересів членом кредитного комітету за вище визначеними критеріями, він зобов'язаний в усній або письмовій формі повідомити про це кредитний комітет.

- При розгляді питань, які передбачають прийняття рішення кредитного комітету щодо встановлення кредитних взаємовідносин з будь-якими особами, за наявності конфлікту інтересів у членів кредитного комітету щодо зазначених питань, кредитний комітет повинен зафіксувати в своєму протоколі такий факт.

- За наявності конфлікту інтересів у членів кредитного комітету рішення про прийняття кредитною спілкою будь-якого зобов'язання на користь члена кредитного комітету у разі, якщо прийняття такого рішення відноситься до компетенції кредитного комітету, готується та приймається кредитним комітетом без участі цього члена. Зокрема, при прийнятті рішення про надання кредиту члену кредитної спілки, який є членом кредитного комітету, такий член кредитного комітету не може брати участь у прийнятті цього рішення.

- Під час підготовки та прийняття рішення, де має місце конфлікт інтересів, у протоколі засідання кредитного комітету обов'язково робиться відмітка про відсутність голосу члена кредитного комітету щодо якого має місце конфлікт інтересів.

3.3.8. Строки розгляду заяв про надання кредитів та прийняття рішень по ним встановлюються в залежності від виду кредиту, а саме:

- комерційні кредити - від 3- до 15 днів;
- кредити, надані на ведення фермерських господарств - від 3 до 10 днів;
- кредити, надані на ведення особистих селянських господарств - від 3 до 10 днів;
- кредити, надані на придбання, будівництво, ремонт та реконструкцію нерухомого майна – від 1 до 5 днів;

.споживчі кредити, у тому числі,

- придбання автотранспорту – від 3 до 15 днів;
- придбання аудіо-, відео-, побутової техніки та комп'ютерів – від 1 до 5 днів;
- інші потреби – від 1 до 5 днів.

Рішення кредитного комітету про надання кредиту або відмову в наданні кредиту фіксується в протоколі засідання кредитного комітету, який підписується всіма членами кредитного комітету, присутніми на засіданні.

4. Порядок проведення моніторингу наданих кредитів та супроводження прострочених, неповернених, у тому числі безнадійних кредитів.

4.1. З метою нагляду за своєчасністю сплат за наданими кредитами та оперативного планування руху грошових потоків кредитна спілка веде належний аналітичний облік. Обов'язки щодо організації моніторингу наданих та супроводження прострочених кредитів, неповернених, у тому числі безнадійних кредитів покладаються на кредитний комітет кредитної спілки.

4.2. Поточний контроль за дотриманням умов кредитних договорів здійснюється інспектором кредитним. Зокрема, інспектор кредитний здійснює контроль за своєчасністю та повнотою передбачених кредитними договорами платежів на підставі звірення фактично отриманих платежів з графіком планових платежів, який складається для кожного тижня. Інспектор кредитний звітує про дотримання графіку планових платежів на засіданні кредитного комітету.

4.3. У випадку виявлення прострочення платежів інспектор кредитний вживає заходи, передбачені в п. 4.5. – 4.7. цього Положення

4.4. Для окремих видів кредитів згідно затверджених рішенням спостережної ради правил і процедур може передбачатися особливий порядок супроводження.

4.5. Протягом місяця з моменту виявлення простроченості за кредитом кредитна спілка повинна вжити наступні заходи для добровільного виконання позичальником своїх договірних зобов'язань:

в термін до 5 днів прострочення – здійснює позичальникові нагадування про необхідність виконання договірних зобов'язань в телефонному режимі;

в термін до 15 днів прострочення платежу надсилає позичальнику та поручителю (у разі його наявності) рекомендовані листи – нагадування;

в термін від 15 до 30 днів прострочення – рекомендовані листи – попередження.

4.6. У випадку, якщо попередні заходи не призвели до сплати боргу, кредитна спілка вдається до дій, що спрямовані на стягнення боргу примусовим шляхом. Перед їх вчиненням кредитна спілка:

1) визначає на підставі кредитного договору суму заборгованості, включаючи також, якщо це передбачено умовами договору суми штрафних санкцій. При цьому, за рішенням кредитного комітету може застосовуватися зупинення нарахування процентів та/або реструктуризація заборгованості.

2) визначає шляхи звернення стягнення на забезпечення кредиту, включаючи всі види забезпечення визначені у кредитному договорі та окремих договорах застави, поруки (за їх наявності).

3) вживає заходи для встановлення місця знаходження позичальника.

Стягнення боргу примусовим шляхом здійснюється з використанням відповідних правових механізмів та процесуальних форм, передбачених чинним законодавством.

4.7. В окремих випадках за обґрунтованим рішенням кредитного комітету кредитна спілка може відстрочити застосування щодо позичальника заходів примусового стягнення боргу з дотриманням передбачених законодавством процесуальних строків.

4.8. За неповерненими кредитами щодо яких кредитним комітетом прийнято обґрунтоване рішення про відстрочення їх визнання безнадійними, стягнення простроченої заборгованості відбувається виключно шляхом примусового стягнення з метою отримання відповідних виконавчих документів із застосуванням правових механізмів та процесуальних норм, передбачених чинним законодавством України. При цьому, здійснення заходів спрямованих на забезпечення примусового стягнення продовжується до моменту отримання кредитною спілкою документальних підтверджень про неможливість стягнення або закінчення строку позовної давності, що є безперечною підставою для визнання кредиту безнадійним.

4.9. У разі визнання кредиту безнадійним в розумінні п.1.2. Положення про фінансові нормативи діяльності та критерії якості системи управління кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок, затвердженого розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг №7 від 16.01.2004 року, кредитна спілка розглядає питання про доцільність

списання безнадійного кредиту із покриттям відповідних втрат за рахунок резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок, що не призводить до припинення заходів задля примусового стягнення боргу з використанням відповідних правових механізмів та процесуальних норм, передбачених чинним законодавством України. У разі прийняття кредитною спілкою рішення про списання безнадійного кредиту із покриттям відповідних втрат за рахунок резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок, в тому числі у випадку спливу строку позовної давності щодо заборгованості, яка перевищує суму, що становить 50 відсотків місячного прожиткового мінімуму, діючого для працездатної особи на 1 січня звітного податкового року, кредитна спілка повинна повідомити про це відповідного позичальника. В такому випадку позичальник – фізична особа самостійно сплачує податок з таких доходів та зазначає їх у річній податковій декларації.